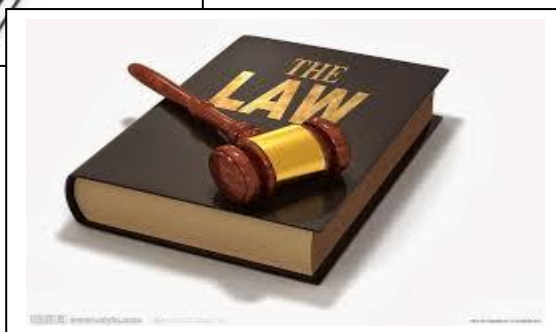

กฎหมายด้านการศึกษา และที่เกี่ยวข้อง

จัดทำโดย

นายวิษณุ รัตนสุทธิกุล วิทยากรชำนาญการ และ

นางสาวสิรินทรา ขวัญสง่า นิตินกรปฏิบัติการ

กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

สารบัญ

๑. กฎหมายด้านการศึกษา	๑
๒. สรุปสาระสำคัญ	
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	๙
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๕
กฎหมายการศึกษาสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖	๑๖
พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕	๒๔
พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖	๒๖
บรรณานุกรม	๒๙

ภาคผนวก

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

รายนามผู้จัดทำรายงาน

กฎหมายด้านการศึกษา

กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และอื่น ๆ ซึ่งจัดหมวดหมู่ได้ ๑๒ หมวด ดังนี้

๑. โครงสร้างการบริหาร
๒. การศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. อาชีวศึกษา
๔. การศึกษาเอกชน
๕. การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๖. อุดมศึกษา
๗. อุดมศึกษาเอกชน
๘. ครูและบุคลากรทางการศึกษา
๙. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๐. เด็ก เยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุ
๑๑. ภาชีการศึกษา
๑๒. อื่น ๆ

ทั้งนี้ มีรายละเอียดข้อมูลดังนี้

๑. โครงสร้างการบริหาร

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีสรรหา การเลือกคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาในรูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และลักษณะของงานที่จะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศกระทรวง

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๔

๒. การศึกษาขั้นพื้นฐานพระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกฤษฎีกา

- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พ.ศ.๒๕๔๓

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.๒๕๔๕
- กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๖
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๖
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของสถานประกอบการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ.๒๕๔๗
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.๒๕๔๘
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิขององค์กรวิชาชีพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๔
- กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิขององค์กรเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๕๕

๓. อาชีวศึกษาพระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑

๔. การศึกษาเอกชนพระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารโรงเรียนนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๓
- กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๓

๕. การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.๒๕๕๑

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.๒๕๕๖

๖. อุดมศึกษา

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พ.ศ.๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.๒๕๔๘
- พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ.๒๕๔๘
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม พ.ศ. ๒๕๔๘
- พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ.๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๑
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๑
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘

- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

๒๕๔๘

- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

๒๕๔๘

- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

๒๕๔๘

- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘
- กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

๒๕๔๘

๗. อุดมศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙
- กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙
- กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ให้อนุปริญญาสำหรับผู้สอนไว้ได้ครบทุกลักษณะวิชา ตามหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๙
- กฎกระทรวงกำหนดชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙
- กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙
- กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองการทำงานและผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๙

๘. ครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ.๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

- พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

- พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๗

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓

พระราชกฤษฎีกา

- พระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๙

- พระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ.๒๕๕๐

- พระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ และผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งไม่เป็นข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๔๗

- พระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ และผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งไม่เป็นข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๙

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงการประกอบวิชาชีพควบคุม พ.ศ.๒๕๔๙

๙. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๘

- พระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑

๑๐. เด็ก เยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐

- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๑

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๕

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๑. ภาษีการศึกษา

พระราชกฤษฎีกา

- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๘๔) พ.ศ. ๒๕๓๘
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะกิจ (ฉบับที่ ๓๘๖) พ.ศ. ๒๕๔๔
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๔๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๒๗) พ.ศ. ๒๕๔๘
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓๗) พ.ศ. ๒๕๔๘
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๗๖) พ.ศ. ๒๕๕๑
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๒. อื่น ๆ

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชกฤษฎีกา

- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘

กฎกระทรวง

- กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ. ๒๕๔๗
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

สรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แยกเป็นหมวด ๆ ดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- ๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- ๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- ๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สำหรับเรื่องการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- ๑) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- ๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

- ๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุก ระดับและ

ประเภท

- ๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากร ทาง

การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- ๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

- ๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

- บุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ หรือมีร่างกายพิการ หรือมีความต้องการเป็นพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

- บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษาทั้งภาคบังคับ และนอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

- บิดามารดา บุคคล ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมที่สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณีดังนี้

- การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความดูแล รวมทั้งเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา

หมวด ๓ ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาจัดได้ทั้งสามรูปแบบ และให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ผลการศึกษาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม การศึกษาในระบบมี

สองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจัดไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

ให้มีการศึกษาภาคบังคับบังคับเก้าปี นับจากอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก หรือเมื่อสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

- สำหรับเรื่องสถานศึกษานั้น การศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดใน

๑) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ เอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันศาสนา

๓) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

- การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือ หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถาน ศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาทั้งสามรูปแบบในหมวด ๓ ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และ กระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้านภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งให้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา นอกจากนั้น ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ยังต้องส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การประเมินผลผู้เรียน ให้สถานศึกษา พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความ ประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ส่วนการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ต้องมีความหลากหลาย โดยส่วน กลางจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพ

ปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะของสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติ สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มเรื่องการพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคมศึกษา

หมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑ การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ
แบ่งเป็นสามระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มากที่สุด

๑.๑ ระดับชาติ

ให้มีกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทรวมทั้ง การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรรวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีองค์กรหลักที่เป็นคณะ บุคคลในรูปสภาหรือคณะกรรมการสี่องค์กร คือ

- สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา
- คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม
- มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่

อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

- ให้สำนักงานของทั้งสี่องค์กรเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการแต่ละองค์กร ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน มีเลขาธิการของแต่ละสำนักงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

- สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมายและกฎกระทรวง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง

- คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบายและแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและ

ประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญา เป็นนิติบุคคล ดำเนินการจัดการศึกษาและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ

๑.๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา และจำนวนประชากรเป็นหลัก รวมทั้งความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ประสานส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู และผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้นำทางศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

๑.๓ ระดับสถานศึกษา

ให้แต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มีคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำสารระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งนี้ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาฯ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ส่วนที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น เพื่อเป็นการรองรับสิทธิและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม รวมทั้งประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้

ส่วนที่ ๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

สถานศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคลจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมิน

คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ รวมทั้งรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านวิชาการ และด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชน ประกอบการพิจารณาด้วย ส่วนสถานศึกษาของเอกชนระดับปริญญา ให้ดำเนินกิจการโดยอิสระภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกห้าปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการ ประเมินและจัดให้มีการประเมินดังกล่าว รวมทั้งเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐานให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ จัดทำข้อเสนอแนะต่อ หน่วยงานต้นสังกัด ให้สถานศึกษาปรับปรุง ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ ให้สำนักงาน รับรองมาตรฐานฯ รายงานต่อคณะกรรมการต้นสังกัด เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

หมวด ๗ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยรัฐจัดสรรงบประมาณและกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ฯลฯ ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา เป็นองค์กรอิสระมีอำนาจหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและ จรรยาบรรณของวิชาชีพ

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ ยกเว้น ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย จัดการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ วิทยากร พิเศษ และผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา

ให้ข้าราชการของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็น ข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ตามหลักการกระจายอำนาจการ บริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของ วิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติ บุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะของสถานศึกษานั้น ๆ

หมวด ๘ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา โดยให้รัฐและองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ใช้มาตรการภาษีส่งเสริมและให้แรงจูงใจ รวมทั้งใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสม

สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งหารายได้จากบริการของสถานศึกษาที่ไม่ขัดกับภารกิจหลักก่อสร้างหิมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐได้มา ทั้งจากผู้ถือสิทธิ์ให้หรือซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา บรรดารายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ ของสถานศึกษาของรัฐดังกล่าว ไม่เป็นรายได้ที่ต้องส่งกระทรวงการคลัง

ให้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล สามารถนำรายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ มาจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษาศึกษา โดยจัดสรรให้ผู้เรียนและสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคล กองทุนประเภทต่าง ๆ และทุนการศึกษา รวมทั้งให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาด้วย

หมวด ๔ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รัฐจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น รัฐส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนและเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้อันจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยี

ให้มีหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทเฉพาะกาล

๑. นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
 - ให้กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง ฯลฯ เกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเดิมที่ใช้อยู่ยังคงใช้บังคับ ได้ต่อไป จนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี
 - ให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาที่มีอยู่ ยังคงมี ฐานะและอำนาจหน้าที่เช่นเดิม จนกว่าจะจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปี

- ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง เพื่อแบ่งระดับและประเภทการศึกษาของการ ศึกษาชั้นพื้นฐาน รวมทั้งการแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งปี

๒. ในวาระเริ่มแรก มีให้นำ

- บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสิบสองปี และการศึกษาภาค บังคับแก้ปี มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับจากวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ และภายในหกปี ให้กระทรวงจัดให้สถานศึกษาทุกแห่ง มีการประเมินผลภายนอกครั้งแรก

- นำบทบัญญัติในหมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา และหมวด ๗ ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษามาใช้บังคับจนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปี

- ทั้งนี้ขณะที่การจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ออกกฎกระทรวงระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิรูปตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน รวมทั้งให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

๓. ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจ ทำหน้าที่

- เสนอการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงาน ตามสาระบัญญัติในหมวดที่ ๖ ด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา การจัดระบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การจัดระบบทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

- เสนอร่างกฎหมาย และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างและระบบต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

- ตามอำนาจหน้าที่อื่นที่กำหนดในกฎหมายองค์การมหาชน

๔. คณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษามีเก้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร การศึกษา การบริหารรัฐกิจ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณการเงินและการคลัง กฎหมายมหาชน และกฎหมายการศึกษา ทั้งนี้ ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีใช้ราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ไม่น้อยกว่าสามคน ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ และเลขาธิการมีวาระการดำรงวาระเดียว เป็นเวลาสามปี

ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่เสนอชื่อบุคคลที่สมควร เป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา จำนวนสิบแปดคนเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูป จำนวนเก้าคน

สรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๒. ประกาศใช้ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๓. มีผลบังคับใช้ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๔. การตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

๕. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ นี้ มี ๔ มาตรา

มาตรา ๑ คือ พรบ.นี้ เรียกว่า พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๒ คือ พรบ.นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ คือ ยกเลิก มาตรา ๓๗ ของ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้ใช้ข้อความนี้แทน

มาตรา ๓๗ การบริหารและการจัดการ ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึง

- ระดับการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- จำนวนสถานศึกษา
- จำนวนประชากร
- วัฒนธรรม
- และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

.....รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่ของประถมและมัธยม

.....กรณีสถานศึกษามีนักเรียนทั้งประถมและมัธยม ให้สถานศึกษานั้นอยู่ในเขตใด ให้ยึดระดับ การศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปสาระสำคัญ พรบ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖

กฎหมายฉบับนี้มีหลักการสำคัญ คือแก้ไขพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ ให้เป็นกฎหมายว่า ด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และกำหนดให้มืองค์กรเกี่ยวกับวิชาชีพครู ๒ องค์กร ได้แก่ (๑) สภาครู และบุคลากรทางการศึกษา เรียกว่า ครูสภา มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มี หน้าที่เกี่ยวกับศึกษา ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ(๒) สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายใต้การบริหารของ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ใน กำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวง รวมทั้งบริหารจัดการองค์การค่าของครูสภา

สาระสำคัญเกี่ยวกับครูสภา

วัตถุประสงค์ของครูสภา (มาตรา ๘.) ได้แก่

(๑) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาต กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ

(๒) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาวิชาชีพ

(๓) ประสานส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ

อำนาจหน้าที่ของครูสภา (มาตรา๙)

ครูสภามีหน้าที่

(๑) กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(๒) ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๓) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพ

(๔) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

- (๕) สนับสนุนและพัฒนาวิชาชีพ
- (๖) ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- (๗) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรของสถาบันต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- (๘) รับรองความรู้ประสบการณ์ ในการประกอบวิชาชีพ
- (๙) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
- (๑๐) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย

(๑๑) ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย (ก) การกำหนดลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (ข) การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการรับรองความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพ (ค) หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาต (ง) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต (จ) จรรยาบรรณของวิชาชีพ และการประพฤติผิดจรรยาบรรณ (ฉ) มาตรฐานวิชาชีพ (ช) วิธีการสรรหา การเลือก การเลือกตั้ง และการแต่งตั้งคณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ (ข) วิธีการสรรหา องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการสรรหา (ณ) หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเลขาธิการคุรุสภา และ (ญ) การใด ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาวิชาชีพ

(๑๓) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ หรือ การออกกฎกระทรวง ระเบียบ

(๑๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อกระทำกรใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา และ

(๑๕) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคุรุสภา

การเสนอร่างข้อบังคับคุรุสภา

จะกระทำได้เมื่อคณะกรรมการคุรุสภามีมติเห็นชอบกับร่างข้อบังคับดังกล่าว และให้ประธานกรรมการคุรุสภาเสนอร่างข้อบังคับนั้นต่อรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า รัฐมนตรีอาจยั้งร่างข้อบังคับนั้นได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด นอกจากอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คุรุสภามีอำนาจกระทำกิจการ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองในทรัพย์สิน ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ

(๓) กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ คุรุสภา

(๔) สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒-๓ รายได้ของคุรุสภา (มาตรา ๑๐) ได้แก่

(๑) ค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน (๓) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินกิจการของคุรุสภา (๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่คุรุสภา และ (๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สิน ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) รายได้ของคุรุสภา ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและ กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ รวมทั้งไม่อยู่ในข่าย

การบังคับตามกฎหมายภาษีอากร

คณะกรรมการคุรุสภา

เป็นองค์กรบริหาร มีอำนาจหน้าที่บริหารอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา องค์ประกอบของคณะกรรมการคุรุสภา มีจำนวน ๓๙ คน (มาตรา ๑๒) ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ๘ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภา การศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้ที่ประสบการณ์สูง ด้านละ ๑ คน รวม ๗ คน

(๔) กรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเลือกตั้งกันเอง ๔ คน จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๓ คน และเอกชน ๑ คน

(๕) กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเลือกตั้งจากผู้ที่ยังดำรงตำแหน่ง ครู ผู้บริหารทางการศึกษา และมาจากสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสัดส่วนจำนวน ผู้ประกอบวิชาชีพ๑๙ คน และ

(๖) เลขาธิการคุรุสภา เป็นเลขาธิการ

การได้มาซึ่งคณะกรรมการคุรุสภา (มาตรา ๑๒ วรรคท้าย และมาตรา ๑๘)

วิธีการ

(๑) ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการสรรหา

(๒) กรรมการจากผู้แทนผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะ หรือศึกษาศาสตร์ ใช้วิธีการเลือกกันเอง และ

(๓) กรรมการจาก ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ใช้วิธีการเลือกตั้ง

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการคุรุสภา (มาตรา ๑๖)

ให้กรรมการตามข้อ (๑) (๓) (๔) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้

หน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา (มาตรา ๒๐)

กรรมการคุรุสภามีหน้าที่

(๑) บริหารตามอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา

(๒) ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

(๓) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพตามมาตรา ๕๔

(๔) เรงรัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ หรือคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา

(๖) ควบคุมดูแลการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบข้อบังคับ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ในเรื่องดังต่อไปนี้ (ก) การจัดแบ่งส่วนงานและหน้าที่ของสำนักงานคุรุสภา (ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะ อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอื่นของเจ้าหน้าที่ของคุรุสภา (ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งวิธีการเงื่อนไขในการจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ของคุรุสภา (ง) การจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของคุรุสภา (จ) กำหนดอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(๗) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ คุรุสภา

(๙) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ มีหน้าที่ควบคุมและรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมี องค์ประกอบของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ มีจำนวน ๑๗ คน (มาตรา ๒๑) ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุรุสภา
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ๓ คน ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาสรรหา จากผู้ทรงคุณวุฒิสูงด้านการศึกษา การบริหารและกฎหมาย ๔ คน
- (๔) กรรมการจากคณาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ ทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งเลือกกันเอง ๒ คน
- (๕) กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเลือกตั้งจาก ผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๓ หรือ มีวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการขึ้นไป ๖ คน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและมีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และ บุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีประสบการณ์ ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และ

(๖) เลขาธิการคุรุสภา เป็นกรรมการและเลขานุการ

การได้มาซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ (มาตรา ๒๒)

ใช้วิธีการสรรหา การเลือกและการเลือกตั้ง ตามที่กำหนดในข้อบังคับคุรุสภา วาระดำรงตำแหน่งของกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ (มาตรา ๒๔) ให้กรรมการตามข้อ ๒.๕.๑ (๓) (๔) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกแต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้

อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีหน้าที่

- (๑) พิจารณาการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๒) กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ
- (๓) พัฒนา และเสนอแนะคณะกรรมการคุรุสภา กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (๔) ส่งเสริม และพัฒนาวิชาชีพไปสู่ความเป็นเลิศ
- (๕) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพ และ
- (๗) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการคุรุสภามอบ หมาย ให้คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพเสนอรายงานการดำเนินงานประจำปีต่อคณะกรรมการ คุรุสภาตามระเบียบที่คณะกรรมการคุรุสภา กำหนดให้มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคุรุสภา (มาตรา ๓๔) โดยมีเลขาธิการคุรุสภาบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน (มาตรา ๓๕-๔๒)

ให้วิชาชีพรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา เป็นวิชาชีพระดับ

ตามพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพระดับ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔๓)

(๑) วิทยาการพิเศษทางการศึกษา

(๒) ผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการสอนแต่ในบางครั้งต้องทำหน้าที่สอน ด้วย

(๓) นักศึกษา หรือผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน ซึ่งฝึกหัดในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๔) ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย

(๕) ผู้สอนในศูนย์การเรียนรู้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือสถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

(๖) คณาจารย์ ผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

(๗) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา และ

(๘) บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต (มาตรา ๔๔) คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์

(๒) มีวุฒิปริญญาทางการศึกษาหรือเทียบเท่า

(๓) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอน ลักษณะต้องห้าม (๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ (๓) เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่คุรุสภาเห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์แห่งวิชาชีพ

การขอรับใบอนุญาต

การออกใบอนุญาต การกำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา (มาตรา ๔๕) ผู้ขอรับใบอนุญาต ขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณาวินิจฉัยไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ คุรุสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

การประกอบวิชาชีพ

มีข้อกำหนด

๑. ห้ามมิให้ผู้ใดแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากคุรุสภา และห้ามมิให้สถานศึกษารับผู้ไม่ได้รับใบอนุญาต เข้าประกอบวิชาชีพควบคุมในสถานศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคุรุสภา

๒. ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประกอบวิชาชีพภายใต้ข้อบังคับของคุรุสภา (มาตรา ๔๗)

๓. ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพตามข้อ บังคับของคุรุสภา (มาตรา ๔๘)

๔. ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใด ประกอบวิชาชีพควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพควบคุมนับแต่วันที่ ทราบคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น (มาตรา ๕๖)

มาตรฐานวิชาชีพ (มาตรา ๔๙)

ประกอบด้วย

(๑) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

(๒) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ

(๓) มาตรฐานการปฏิบัติตน การกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา

จรรยาบรรณของวิชาชีพ (มาตรา ๕๐) ประกอบด้วย

(๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง

(๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

(๓) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

(๔) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ

(๕) จรรยาบรรณต่อสังคม

อำนาจการวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๕๔)

ให้คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหา (๒) ตักเตือน (๓) ภาคทัณฑ์ (๔) พักใช้ใบอนุญาตที่มีกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน ๕ ปี (๕) เพิกถอนใบอนุญาต การอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๕๕) ให้ (๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพชี้ขาดตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อคณะกรรมการคุรุสภาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย(๒)คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการคุรุสภาให้ทำ เป็นคำสั่งคุรุสภาพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด การขอรับใบอนุญาตของผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอน จะยื่นขออีกไม่ได้จนกว่าจะพ้น ๕ ปี นับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอน (มาตรา ๕๗)

สมาชิกของคุรุสภา

ประเภทสมาชิกของคุรุสภา (มาตรา ๕๘) มี ๒ ประเภทดังนี้ (๑) สมาชิกสามัญ (๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์ คุณสมบัติของสมาชิก (มาตรา ๕๙) สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาแต่งตั้งโดยมติเป็นเอกฉันท์

สาระสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

วัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นของ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๒) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวงในเรื่องสื่อการเรียนการสอน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ และผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(มาตรา ๖๓) ได้แก่

(๑) ดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกี่ยวเนื่องของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๒) ผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(๓) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้รับสวัสดิการต่างๆ

(๔) ให้คำแนะนำในเรื่องการส่งเสริมสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ดำเนินงานและบริหารจัดการองค์การจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานฯ

(๖) ออกข้อบังคับและหลักเกณฑ์ในการดำเนินกิจการ

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายให้กรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ เพื่อกิจการใด ๆ แทน

(๘.) สรรหาและแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๙) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นองค์กรบริหาร มีจำนวน ๒๓ คน (มาตรา ๖๔) ประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน (๒) กรรมการ โดยตำแหน่ง ๖ คน เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านละ ๑ คน รวม ๓ คน ด้านสวัสดิการสังคม ด้านบริหารธุรกิจและ ด้านกฎหมาย (๔) กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่มาจากสังกัดเขต พื้นที่การศึกษา สถาบัน อาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๒ คน (๕) เลขาธิการคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ การได้มาซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ (มาตรา ๖๔ วรรคท้าย) (๑) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ -ใช้วิธีการสรรหา (๒) กรรมการผู้แทนจากผู้ประกอบวิชาชีพ -ใช้วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการฯ (มาตรา ๖๕ วรรค ๒) ให้กรรมการตามข้อ ๓.๓.๑ (๓) และ (๔) อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกแต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้

ให้มีสำนักสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่

๑. รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ

๒. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอื่นที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงาน นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการมีอำนาจกระทำการตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองในทรัพย์สินหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ (๒) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ (๓) เข้าร่วมลงทุนกับนิติบุคคลอื่น ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน (๔) กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน (๕) สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการ

ส่งเสริมสวัสดิการฯบริหารกิจการของสำนักงาน และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้แต่ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน (มาตรา ๖๙-๗๓)

รายได้ของสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ (มาตรา ๖๘) มีรายได้จาก

- (๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
- (๓) เงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุนและการจัดหาผลประโยชน์
- (๔) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชน หรือองค์กรอื่นจากต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ
- (๕) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินกิจการของสำนักงานฯ
- (๖) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) รายได้ของสำนักงานฯไม่เป็นรายได้ที่

จะต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่า ด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

การกำกับดูแลของรัฐมนตรี (มาตรา ๗๔)

รัฐมนตรีมีหน้าที่

๑. กำกับดูแลการดำเนินงานและจัดสรรงบประมาณของรัฐอุดหนุน
๒. ส่งเป็นหนังสือให้กรรมการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการ
๓. ส่งเป็นหนังสือให้ระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อวัตถุประสงค์กฎหมาย หรือ

ข้อบังคับ

บทเฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาเท่าที่มีอยู่ตามพรบครู พศ ๒๔๘๘ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯไปพลางก่อน .๒ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน ให้มีหน้าที่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการฯ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ (มาตรา ๗๗) ประกอบด้วย (๑) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๕ คน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์สูง ด้านละ ๑ คน รวม ๕ คน (๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านการศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งเลือกกันเอง ๕ คน ให้คณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ ดำเนินการให้มีการแต่งตั้ง เลขาธิการคุรุสภาและเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการฯ แล้วแต่กรณี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ คณะกรรมการได้รับการแต่งตั้ง (มาตรา ๗๘) ให้เลขาธิการคุรุสภา ตามพระราชบัญญัติครู พศ ๒๔๘๘ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคุรุสภาและเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการฯ และให้รองเลขาธิการคุรุสภาตาม พรบครู พศ ๒๔๘๘ ปฏิบัติหน้าที่รองเลขาธิการคุรุสภาและรองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ไปก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ (มาตรา ๗๙) ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานของคุรุสภาตามพรบครูพศ ๒๔๘๘ เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงานของคุรุสภา และของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการฯตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

ให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การค้ำของคุรุสภาให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงและมี ประสิทธิภาพสามารถแข่งขันอย่างเสรีได้

ผู้ใดเป็นครูซึ่งเป็นสมาชิกคุรุสภาตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ อยู่แล้วก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หลักเกณฑ์และวิธีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้เป็นไปตามข้อบังคับของ คุรุสภา (มาตรา ๘๑)

ในวาระเริ่มแรกให้คุรุสภาออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ดำรงตำแหน่งครู บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น และภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้ บริหารการศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภา ทั้งนี้ให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว มีสิทธิได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๒)

ให้วุฒิปริญญาทางการศึกษา หรือปริญญาอื่นที่ ก.ค. กำหนดให้เป็นคุณวุฒิที่ใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคุณวุฒิในการขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๕)

ให้สมาชิกคุรุสภาตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ ที่ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ อยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการนั้น ๆ ต่อไป (มาตรา ๘๖)

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด ๒๐ มาตรา ซึ่งได้บัญญัติให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง ดำเนินการรับและส่งเด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ซึ่งการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้นับตามปฏิทิน หากเด็กอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ในปีใดให้นับว่าเด็กมีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ ในปีนั้น ทั้งนี้ได้กำหนดบทลงโทษด้วยหากผู้ปกครองไม่ปฏิบัติตามซึ่งในนี้ขอสรุปสาระสำคัญดังนี้

“การศึกษาภาคบังคับ” หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึง ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษา “ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำหรือที่เด็กอยู่รับใช้การงาน

“เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้า ของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

“คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาอยู่ในสังกัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่าง สถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับโดยให้ปิดประกาศ ไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้ง เป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบ ก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา เมื่อผู้ปกครองร้องขอ ให้สถานศึกษามีอำนาจ ผ่อนผัน ให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

มาตรา ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการเข้าเรียนของเด็ก หากพบว่ามิได้เข้าเรียนในสถานศึกษา ตามมาตรา ๕ ให้ดำเนินการให้เด็กนั้น ได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทราบในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนตามวรรคหนึ่ง ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่นท้องที่ที่พบ เด็ก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนใน สถานศึกษา

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง บัตร ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตาม สมควร

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ปกครอง มีเด็กซึ่งมิได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอาศัยอยู่ด้วย ต้องแจ้ง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เด็ก มาอาศัย อยู่ เว้นแต่ผู้ปกครองได้อาศัยอยู่ด้วยกับผู้นั้น การแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือเด็กซึ่งไม่สามารถ ฟังตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือ ด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษา ภาคบังคับด้วยรูปแบบและ วิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการ ศึกษาภาค บังคับ

มาตรา ๑๓ ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๕ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กมิได้เรียนใน สถานศึกษาตามพระ ราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ หรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท

มาตรา ๑๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และให้สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี ทำหน้าที่แทนสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

มาตรา ๑๙ ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๒๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับ ได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้ตราขึ้นเมื่อเพื่อมุ่งคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กหรือเยาวชนในด้านการศึกษา โดยเด็ก ทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนดไว้เป็นมาตรฐาน โดยผู้ปกครองต้องเป็น ผู้รับผิดชอบดูแลหรือในกรณีที่เด็กไม่มีผู้ปกครองเจ้าหน้าที่จะต้องดูแล หากปล่อยปะละเลยจะมีโทษแก่ผู้ นั้น นับว่าเป็นพระราชบัญญัตินับหนึ่งของไทยที่คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิในด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ เนื่อง ด้วยเด็กเปรียบเสมือนเป็นกำลังสำคัญของชาติที่จะต้องเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดี หากไม่ได้รับการศึกษาอย่าง ถูกต้อง เด็กก็จะไม่มีความรู้เพื่อนำไปพัฒนาประเทศชาติและเลี้ยงตนเอง

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาของ เอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีภารกิจกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ เพื่อให้ สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สภาสถานศึกษา และได้กำหนดให้มีคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนรวมทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ธำรง รักษามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น มีความมั่นคงและเอื้ออำนวยต่อการขยายกิจการในการจัดการ อุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาของเอกชนที่ให้การศึกษาระดับปริญญาแก่บุคคล ตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป โดยมีลักษณะเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ของชาติ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีสามประเภทคือ มหาวิทยาลัย สถาบันและวิทยาลัย ซึ่งการจัดตั้งจะต้อง ได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยการขอรับอนุญาต ต้องเสนอ โครงการจัดตั้ง ข้อกำหนดและสาขาวิชาที่จะเปิดสอน และได้กำหนดรายการต่าง ๆ ที่ต้องจัดให้มีในข้อกำหนด ด้วยเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล และให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้แทนของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นจนกว่าจะได้แต่งตั้งอธิการบดี และการเปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภท

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตแล้วจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ประการหนึ่งที่สำคัญที่ต้องมีการดำเนินการภายหลังจากรับใบอนุญาตแล้วคือ เรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งต้องมีการโอนเงินและทรัพย์สินอื่นซึ่งเป็นทุนนอกจากที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย หากไม่ปฏิบัติตามรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้

กำหนดให้กิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบตามที่ พ.ร.บ. นี้กำหนด, เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรี, ให้การรับรองหลักสูตรการศึกษาตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนด และให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาและวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ให้มีสภาสถาบันในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งประกอบด้วย นายกสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้รับใบอนุญาตเสนอชื่อและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการเห็นชอบ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่งและคุณสมบัติของนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันไว้ และกำหนดสภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายและควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งอำนาจหน้าที่อื่นๆที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในพ.ร.บ. นี้

กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ และการพิจารณาเทียบตำแหน่งทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาอื่นเข้าสู่ระบบของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีที่สำคัญคือ การควบคุมดูแลกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมาย จัดระบบการบริหารและแต่งตั้งถอดถอนบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

กำหนดให้คณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีตำแหน่งทางวิชาการตามที่กำหนด และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่งของคณาจารย์และการใช้คำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการได้รับรองมาตรฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่มีการสอนนั้น กำหนดเกี่ยวกับการให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับครูวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ

ทุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดรวมทั้งที่ได้มาในภายหลัง และให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดสรรทุนของสถาบันเป็นกองทุนประเภทต่างๆ โดยมีลักษณะและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและรัฐจะต้องให้การส่งเสริมไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยภาครัฐหรือภาคเอกชน ใน พ.ร.บ. นี้จึงกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐจะต้องดำเนินการเพื่อเป็นการอุดหนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

แม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นการดำเนินการโดยเอกชน แต่รัฐยังต้องเข้ามาควบคุมดูแลได้ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งได้กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, กำหนดให้การดำเนินการบางประการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดเกิดขึ้น ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาได้ และมีรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทำหน้าที่แทนสภาสถาบันซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถอุทธรณ์คำสั่งควบคุมต่อรัฐมนตรีได้ กรณีที่คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินการต่อไปได้และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาต รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้และให้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังกล่าวหมดสภาพการเป็นนิติบุคคล

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการถอดถอนอธิการบดีหรือคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาออกจากตำแหน่ง กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน จะต้องแจ้งความประสงค์ต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจมีคำสั่งเลิกกิจการหรือโอนกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นแล้วแต่กรณีได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดผลได้จริงในทางปฏิบัติ

ผู้รักษาการตามกฎหมายและวันใช้บังคับ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๐ ตอน ๑๐๗ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

บรรณานุกรม

.....

พงษ์พิลัย วรณราช.(มกราคม ๒๕๔๘). *สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖*.

สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗. จาก <http://www.krisdika.go.th>

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗. จาก

<http://www.banprak-nfe.com/webboard/index.php?topic=๑๕.๐>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. *กฎหมายด้านการศึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗. จาก

http://www.onec.go.th/onec_web/main.php?parentID=CAT0001335

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. *สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕*. สืบค้นเมื่อ
วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗. จาก http://www.onec.go.th/publication/prb45/index_prb45.htm

.....

รายนามคณะผู้จัดทำรายงาน

.....

ผู้รวบรวมและจัดทำรายงาน

นายวิษณุ รัตนสุทธิกุล

วิทยาการชำนาญการ

นางสาวสิรินทรา ขวัญสง่า

นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา

ที่ปรึกษา นางสาววราภรณ์ สุขประเสริฐ วิทยาการเชี่ยวชาญ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา สำนักกรรมการ ๓